

05 **බුදු සසුනේ ප්‍රථම ධර්ම දූත මෙහෙවර**
ආරැඹෙයි

“ වරථ භික්ඛවෙ වාරිකං බහුජන භිතාය බහුජන සුධාය
ලොකානුකම්පාය අත්ථාය භිතාය දෙව මනුසසානං මා එකෙන දෙව
අගමිත්ථ. දෙසෙථ භික්ඛවේ ධම්මං ආදි කල්‍යාණං මජ්ඣෙක කල්‍යාණං
පරියොසාන කල්‍යාණං සාත්ථං සබ්බඤ්ජනං කෙවල පරිපුණණං
පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙථ ”

යස යනු බරණැස් සිටුවරයාගේ පුත්‍රයා ය. සිටු පුතෙකු වූ බැවින් ඔහුට සැපසම්පතීන් අඩුවක් නොවීය. එහෙත් පිරුණු පින් ඇතිව අවසන් ආත්ම භාවයෙහි සිටි ඔහුට පස්කම් සැපතෙහි ඇල්මක් නොවී ය. එය තාවකාලික සුවයක් පමණක් බව තේරුම්ගෙන කල්පනා කරමින් කල් ගෙවී ය.

මෙසේ මේ නිසරු ජීවිතය ගැන කලකිරී සිටි යස දිනක් උදෑසන රහසින් ම නිවසින් පිටව ගියේ ය. “ මේ ජීවිතය සම්බාධක සහිත යි. කරදර සහිත යි ” යනුවෙන් මුමුණමින් හෙතෙම ඉසිපතනාරමය අසලින් ගමන් කරයි. සක්මනෙහි යෙදී සිටි බුදුරජාණන් වහන්සේට ඔහුගේ වදන් ඇසිණි. උන්වහන්සේ ඔහු ඇමැතුන. “ යස මෙහි එන්න. මේ මහණකම සම්බාධකවලින් තොර යි. සැහැල්ලු යි. එන්න මම ඔබට ඒ ගැන කියාදෙමි ” යි වදාළ සේක.

එය ඇසුණු සැණින් මිරිවැඩි සඟල ආරාම දොර අබියස ගලවා තැබූ යස බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. උන්වහන්සේට වැද නමස්කාර කොට එකත්පසෙක හුන්නේ ය. බුදුරජාණන් වහන්සේ ඔහුට අනුකම්පාවෙන් දහම් දෙසූහ. මෙම දේශනාව අසා සිටි යසකුල පුත්‍රයා සෝවාන් වීමට තරම් වාසනාවත්ත විය.

දින කිහිපයක් තිස්සේ කල්පනා හරිත ව සිටි තම පුත්‍රයා හිටිනැටියේ අතුරුදහන් වීම ගැන දෙමාපියයෝ කළබල වූහ. බරුණැස් සිටුකුමා සේවකයන් සතර දෙනෙකු සතර පැත්තට යවා තමා ද තම පුත්‍ර සොයා පිටත් විය. අතර මඟ පුත්‍රගේ මිරිවැඩි සඟලේ සටහන් දැක හෙතෙම ඒ ඔස්සේ ඉදිරියට ගියේ ය. මිරිවැඩි සඟල හමුවිය. තම පුත්‍ර ඉසිපතනාරාමයට ගොස් ඇති බව ඔහුට වැටහිණ. සිටිකුමා ද ආරාමයට පිවිසියේ ය.

ඔහු පැමිණෙනු දුරදීම දුටු බුදුරජාණන් වහන්සේ ඔහුට පුත්‍ර නොපෙනෙන්නට අධිෂ්ඨාන කළහ. සිටුකුමා පැමිණ තම පුත්‍ර දුටුවේ දැ යි බුදුරජාණන්ගෙන් විමසී ය. ' ඔබට පුත්‍ර දැකිය හැකියි, වාඩිවෙන්නැ යි ' බුදුරජාණන් වහන්සේ දන්වා සිටියහ. ඒ අනුව හෙතෙම වැඳ එකත්පසෙක හුන්නේ ය. බුදුරජාණන් වහන්සේ ඔහුට දහම් දෙසූහ. එය අසා සිටුකුමා සෝවාන් විය. ඉතා ප්‍රීතියට පත් හෙතෙම බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි, (බුදුන් සරණ යමි), ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි, (දහම් සරණ යමි), සංඝං සරණං ගච්ඡාමි, (සඟුන් සරණ යමි) යි තෙරුවන් සරණ ගියේ ය. මේ අනුව බුදු සසුනේ ප්‍රථම තේවාචික උපාසකකුමා වූයේ බරුණැස් නුවර සිටුකුමාය. තම පියාට දේශනා කළ ධර්ම දේශනාව අසා සිටි යසකුල පුත්‍රයා ද රහත් විය.

ඉන් පසුව බුදුරජාණන් වහන්සේ බරුණැස් සිටුවරයාට යසකුල පුත්‍ර පෙනෙන්නට සැලැස්වූහ. තම පුත්‍ර දැක ප්‍රීතියෙන් ඉපිලගිය සිටුවරයා " පුත, නුඹේ මව ශෝකයෙන් වැළපෙන්නී ය. පැමිණ ඇයට ජීවිතය දෙන්නැ" යි කීය. එවිට බුදුරජාණන් වහන්සේ " සිටුකුමනි, දැන් ඔබේ පුත්‍ර රහත් කෙනෙකි. ඔහු දැන් පෙර සේ ගිහියෙකු ලෙස ගෙදරට නොඑන්නේ යැ" යි වදාළ සේක. මෙය ඇසූ සිටුකුමා වඩාත් සතුටට පත් විය. " ස්වාමීනි, අපේ පුත්‍රයා රහත් වීම මහත් භාග්‍යයකි. එසේ නම් ස්වාමීනි, පුත්‍රයාත් සමඟ අද දින දහවල් අප නිවසේ දනට වඩිනු මැනැවැ" යි ආරාධනා කොට පිටත්ව ගියේ ය. ඔහු ගිය මද වේලාවකින් බුදුරජාණන් වහන්සේ යසකුල පුත්‍රයා ද ඒහි හික්බූ භාවයෙන් පැවිදි උපසම්පදා කළ සේක.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දහවල් යස තෙරුන් කැටුව බරුණැස් සිටු මැදුරට දානය සඳහා වැඩම කළහ. දන්වළඳා අවසානයේ කළ ධර්ම දේශනාව අසා යස මහරහතන් වහන්සේගේ මව හා ගිහිකල බිරිඳ ද සෝවාන් වූහ.

දෙදෙනා ම තෙරුවන් සරණ ගියහ. ඒ අනුව තෙරුවන් සරණ ගිය පළමු උපාසිකාවන් දෙදෙන විමේ වාසනාව ද එම දෙපල හිමිකර ගත්හ.

යසකුල පුත්‍රයා පැවිදිවූ බව අසා විමල, සුඛාහු, පුණ්ණජී, ගවම්පති යන ඔහුගේ හොඳම යහළුවෝ සතරදෙනා පැමිණ බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන් බණ අසා සෝවාන් වී පැවිදිබව ලබා රහත් වූහ. ඉන් අනතුරුව ඔවුන්ගේ යහළුවෝ පණස් දෙනෙක් ද පැමිණ බණ අසා පැවිදිව රහත් වූහ. මේ අනුව මේ වනවිට බුදුරජාණන් වහන්සේත් සමග රහතන් වහන්සේලා හැට එක් නමක් වූහ.

ධර්ම දූතයන් වහන්සේලා පිටත් වෙති

අනතුරුව තම ශ්‍රාවක හැට නම අමතා බුදුරජාණන් වහන්සේ මෙසේ වදාළහ. “මහණෙනි, බොහෝ දෙනාට හිත පිණිස, සුව පිණිස ලොවට අනුකම්පා පිණිස, දෙවිමිනිසුන්ට වැඩ පිණිස වාරිකාවේ හැසිරෙන්න. දෙනමක් එකමගින් නොයන්න, මහණෙනි, මූල මැද අග යහපත් වූ අර්ථ සහිත ව්‍යඤ්ජන (නිවැරදි පද, වාක්‍ය උච්චාරණ) සහිත සැම ආකාරයෙන් ම පිරිපුන් ධර්මය දෙසන්න. මේ පිරිසිදු බුන්ම වරියාව ප්‍රකාශ කරන්න”

මෙසේ ප්‍රථම ධර්මදූත පිරිස පිටත්කර යවා තමන් වහන්සේන් දහම් දෙසනු පිණිස උරුවෙල් දනව්ව බලා වැඩම කළ සේක. මෙසේ සත්ත්වයා සසර දුකින් එතෙර කිරීමේ මහා මෙහෙවර දියත් විය. සම්බුදු දහම ලෝවැසියාගේ දෙසවන් කරා ගෙන යන මහා ධර්මදූත සේවය ඇරඹිණ.

අභ්‍යාස

01. පළමු රහතන් වහන්සේලා හැට නම නම් කරන්න.
02. ගුරු හිමියන්ගේ උදව් ඇතිව වරප් භික්ඛවේ..... යන පාඩමේ මුලින් සඳහන් පාඨය හා සිංහල තේරුම කටපාඩමින් කියන්න.